

020/5/9

នៅចំពោះមុខអង្គបុរេជំនុំជម្រះ

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

សំណុំរឿងក្តីលេខ : 002/19-09-2007-អ.វ.ត.ក-ក.ស.ច.ស-(អ.ប.ជ១៦)
 ដាក់ជូន : អង្គបុរេជំនុំជម្រះ
 កាលបរិច្ឆេទរបស់ឯកសារ : ថ្ងៃទី១៩ ខែ មករា ឆ្នាំ២០០៩
 ភាគីដាក់ជូនសារណា : មេធាវីការពារក្តីរបស់អ្នកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ
 ភាសាដើម : ភាសាអង់គ្លេស និងភាសាខ្មែរ (បកប្រែ)
 ប្រភេទនៃឯកសារ : សាធារណៈ

**ចម្លើយតបរបស់មេធាវីការពារក្តីទៅនឹងសំណើសុំរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា
 ដើម្បីកំណត់អំពីបណ្តឹងខ្លួនរណ៍រូបតាំងនឹងដីកាសម្រេចបន្តចិរៈ វេលាឃុំខ្លួន
 បណ្តោះអាសន្នដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរតែម៉ូឡោនៈ**

ដាក់ជូនដោយ:
 មេធាវីការពារក្តីអ្នកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ:
 ផ្ទះ ពៅស៊ាង
 Diana ELLIS, QC

ជូនចំពោះ:
 អង្គបុរេជំនុំជម្រះ:
 ប្រាក់ គីមសាន, ប្រធាន
 ហ្វីត រុទ្ធី
 Rowan DOWNING
 នីយ ថុល
 Katinka LAHUIS
 ប៊ែន ពេជ្រសាលី
 សហព្រះរាជអាជ្ញា:
 ជា លាង
 Robert PETIT
 មេធាវីរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី:
 ហុង គីមសួន
 ឡោ ជុនធី
 នី ចាន់ឌី
 គង់ ពិសី
 Silke STUDZINSKY
 យុង ផានិត
 គីម ម៉េងឃី
 Martin JACQUIN

ឯកសារដើម
 ORIGINAL DOCUMENT/DOCUMENT ORIGINAL
 ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួល (Date of receipt/Date de reception):
 19 / 01 / 2009
 ម៉ោង (Time/Heure): 15:00
 មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé
 du dossier: C.A. Juy

ឯកសារចម្លងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ខ្មែរ
 CERTIFIED COPY/COPIE CERTIFIÉE CONFORME
 ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ត្រឹមត្រូវ (Certified Date/Date de certification):
 20 / 01 / 2009
 មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé
 du dossier: C.A. Juy

I. សេចក្តីផ្តើម

- ១. នៅថ្ងៃទី៩ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨, មេធាវីការពារក្តីបានដាក់នូវ “សារណារបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ខ្លួនប្រឆាំងទៅនឹងដីកាសម្រេចបន្តថិរៈវេលាយុខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៨” (បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍)¹ ។
- ២. នៅក្នុងចម្លើយតបរបស់ សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់មេធាវី ការពារក្តីប្រឆាំងនឹង “ដីកាសម្រេចបន្តថិរៈវេលាយុខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែវិច្ឆិកា ២០០៨”²។ ការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញា(ក.ស.ព)ស្នើសុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ (អ.ប.ជ) កំណត់អំពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះដោយផ្អែកលើតែសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់ប៉ុណ្ណោះ (សំណើរបស់ ក.ស.ព)³ ។
- ៣. នៅថ្ងៃទី ១៤ ខែ មករា ២០០៩, អ.ប.ជ បានចេញនូវ “សេចក្តីបង្គាប់ដល់ភាគីចំពោះសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាស្នើសុំដើម្បីកំណត់អំពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ដោយផ្អែកលើតែសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់ប៉ុណ្ណោះ” (សេចក្តីបង្គាប់)⁴ ដែលបង្គាប់ឱ្យភាគីឆ្លើយតបចំពោះសំណើនេះ នៅថ្ងៃ ច័ន្ទ ទី ១៩ ខែ មករា ២០០៩ ។ ហេតុដូច្នោះមេធាវីការពារក្តីសូមដាក់ជូននូវចម្លើយតបរបស់ខ្លួនទៅនឹងសេចក្តីបង្គាប់នេះ ។

II. អង្គច្បាប់

- ៤. វិធានផ្ទៃក្នុង ៧៧ (៣)(ខ) បានចែងថា៖
បន្ទាប់ពីបានពិចារណាលើការយល់ឃើញរបស់ភាគី អង្គបុរេជំនុំជម្រះ អាចសម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ឬពាក្យសុំដោយផ្អែកតែលើមូលដ្ឋាននៃសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់ភាគីតែប៉ុណ្ណោះ។
- ៥. តាមមូលដ្ឋាននេះ ក.ស.ច បានស្នើសុំ អ.ប.ជ ដើម្បីកំណត់អំពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះដោយផ្អែកទៅលើតែសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរជំនួសសវនាការដោយផ្ទាល់មាត់វិញ

¹ មេធាវីការពារក្តី អ្នកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ ប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹង “ដីកាសម្រេចបន្តថិរៈវេលាយុខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែវិច្ឆិកា ២០០៨, នៅថ្ងៃទី ៩ ខែ ធ្នូ ២០០៨, ឯកសារលេខ: C20/5/1 ។

² ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់មេធាវីការពារក្តីប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចបន្តថិរៈវេលាយុខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែវិច្ឆិកា ២០០៨, នៅថ្ងៃទី ៩ ខែ មករា ២០០៩, ឯកសារលេខ:C20/5/7។

³ សំណើរបស់ ក.ស.ព, កថាខណ្ឌទី ៤ ។

⁴ សេចក្តីបង្គាប់ដល់ភាគីចំពោះសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាស្នើសុំដើម្បីកំណត់លើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ដោយផ្អែកលើសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរតែប៉ុណ្ណោះ, ថ្ងៃទី ១៤ ខែមករា ២០០៩, ឯកសារលេខ: C20/5/8 ។

ចម្លើយតបរបស់មេធាវីការពារក្តីទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាដើម្បីកំណត់អំពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរតែប៉ុណ្ណោះ

ហើយនោះវាអាស្រ័យលើ អ.ប.ជ ដែលមានធនានុសិទ្ធិនៅក្នុងការសម្រេចចំពោះសំណើ
សុំបែបនេះ។

III. អំណះអំណាង

- ៦. សំណើរបស់ ក.ស.ព ទំនងជាសន្និដ្ឋានថា មេធាវីការពារក្តីនឹងមិនជំទាស់ទៅនឹងការ
ធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទេមើលទៅ ដោយអះអាងថា “អ្នកក្តីឯងខ្លួនណាមិន
បានសុំឱ្យមានសវនាការផ្ទាល់មាត់លើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ”⁵ ។ ក៏ប៉ុន្តែ ការសន្មតនៃវិធាន
ផ្ទៃក្នុង ៧៧(៣)(ខ)គឺជាសវនាការផ្ទាល់មាត់។ ដោយមិនធ្វើការបកស្រាយលើ
បញ្ហានេះទេ ប៉ុន្តែមេធាវីការពារក្តីសូមគាំទ្រឱ្យមានសវនាការផ្ទាល់មាត់។ អាស្រ័យ
ហេតុនេះ មេធាវីការពារក្តីសូមជំទាស់ទៅនឹងសំណើរបស់ ក.ស.ព ហើយស្នើសុំ អ.ប.ជ
មេត្តាសម្រេចអំពីបញ្ហានេះដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃសវនាការផ្ទាល់មាត់វិញ ។
- ៧. សំណើរបស់ ក.ស.ព បានទទួលស្គាល់ថា “សវនាការអំពីការកំណត់នៃការឃុំខ្លួន
គប្បីត្រូវតែធ្វើឡើងដោយផ្ទាល់មាត់” ។ ក៏ប៉ុន្តែ ខ្លួនបានអះអាងថាបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះគប្បី
ត្រូវបានកំណត់ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរតែប៉ុណ្ណោះ
ដោយសារតែបណ្តឹងនេះពាក់ព័ន្ធតែចំពោះការបន្តថិរវេលានៃការឃុំខ្លួន, ហេតុដូច្នេះ
ហើយ “វាមិនមានអំណះអំណាងលើអង្គហេតុ ឬអង្គច្បាប់ថ្មីដែលត្រូវលើកឡើងនៅក្នុង
សវនាការផ្ទាល់មាត់នោះទេ”⁶។
- ៨. មេធាវីការពារក្តីសូមតវ៉ាចំពោះការចោទប្រកាន់បែបនេះ ។ សំណើរបស់ ក.ស.ព ត្រូវការ
២៧ទំព័រដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់មេធាវីការពារក្តី ហើយវាជាក់ស្តែង
ដែលបានពាក់ព័ន្ធនឹងអំណះអំណាងលើអង្គហេតុ និងអង្គច្បាប់ថ្មីៗទៀត ។
- ៩. ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នរបស់ជនត្រូវចោទបានត្រូវគេបន្តសំរាប់មួយឆ្នាំទៀត ហើយ
មេធាវីការពារក្តីប្រឆាំងនឹងមូលដ្ឋាននៃការបន្តឃុំខ្លួននេះ ដែលការិយាល័យសហ
ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញ “ដីកាសម្រេចបន្តថិរវេលាឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន”⁷

⁵ សំណើរបស់ ក.ស.ព, កថាខណ្ឌ ៤ ។

⁶ សំណើរបស់ ក.ស.ព, កថាខណ្ឌ ៤ ។

⁷ ដីកាសម្រេចបន្តថិរវេលាឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ វិច្ឆិកា ២០០៨, ឯកសារលេខ: C20/4
ចម្លើយតបរបស់មេធាវីការពារក្តីទៅនឹងសំណើសុំរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាដើម្បីកំណត់អំពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ដោយ
ផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរតែប៉ុណ្ណោះ 3

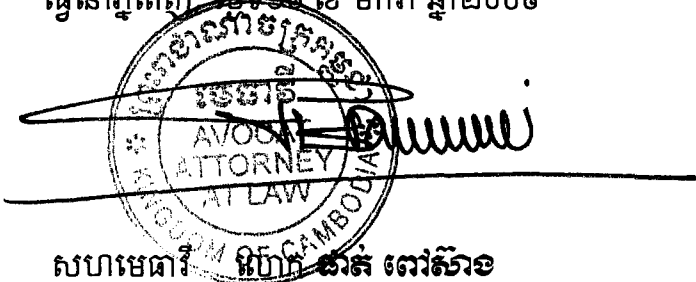
គឺមិនមានហេតុផលគ្រាប់គ្រាន់ និងមានកំហុស ហេតុដូច្នេះហើយវាគប្បីត្រូវបានបដិសេធពោល។

១០. ហេតុដូច្នេះ ដីកាសម្រេចបន្តថិរៈវេលាឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នពិតជាបញ្ហាដ៏សំខាន់ចំពោះជនត្រូវចោទ ហើយគួរតែត្រូវដោះស្រាយឱ្យបានសម្បូរម្យ ។ ភាគីទាំងអស់គួរតែត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យបង្ហាញនូវអំណះអំណាងរបស់ពួកគេដោយផ្ទាល់មាត់ ដើម្បីអោយមានលទ្ធភាពពេញលេញក្នុងការពន្យល់អំណះអំណាងលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ។ ជាពិសេស ត្រូវផ្តល់នូវការបកស្រាយខុសៗគ្នាជាច្រើនអំពីអង្គហេតុ និងអង្គច្បាប់ដែលមាននៅក្នុងឯកសាររបស់មេធាវីការពារក្តី និង សហព្រះរាជអាជ្ញា ហើយដែលបញ្ហាទាំងអស់នេះគប្បីត្រូវធ្វើការជជែក និងបំភ្លឺបន្ថែមទៀតនៅតុលាការ ។

IV. សំណូមពរ

១១. សំរាប់ហេតុផលទាំងអស់នេះ មេធាវីការពារក្តីសូមស្នើអង្គបុរេជំនុំជម្រះដើម្បីសម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃសេចក្តីសន្និដ្ឋានផ្ទាល់មាត់ ។

ធ្វើនៅភ្នំពេញ ថ្ងៃទី១៩ ខែ មករា ឆ្នាំ២០០៩

សហមេធាវី ឈ្មោះ ឌីណា ធើរីសាខ

Ms. Diana ELLIS, QC